

színház.

decz. 12-én 1874.

szület

decz. 12-én 1874.

szület

decz. 12-én 1874.

szület

decz. 12-én 1874.

szület

decz. 12-én 1874.

szület

decz. 12-én 1874.

szület

decz. 12-én 1874.

szület

decz. 12-én 1874.

szület

decz. 12-én 1874.

szület

decz. 12-én 1874.

szület

decz. 12-én 1874.

szület

decz. 12-én 1874.

szület

decz. 12-én 1874.

szület

decz. 12-én 1874.

szület

decz. 12-én 1874.

szület

decz. 12-én 1874.

szület

decz. 12-én 1874.

szület

decz. 12-én 1874.

szület

decz. 12-én 1874.

szület

decz. 12-én 1874.

szület

decz. 12-én 1874.

szület

decz. 12-én 1874.

szület

decz. 12-én 1874.

szület

decz. 12-én 1874.

szület

decz. 12-én 1874.

szület

decz. 12-én 1874.

szület

decz. 12-én 1874.

szület

decz. 12-én 1874.

szület

decz. 12-én 1874.

szület

decz. 12-én 1874.

szület

decz. 12-én 1874.

szület

decz. 12-én 1874.

szület

decz. 12-én 1874.

Előfizetési árak: Helyben és postán küldve: Egy évre 10 frt — kr. Fél évre 5 —. Egy száma 10 —.

DEBRECZEN. POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP. A DEBRECZENI BALOLDALI PÁRT KÖZLÖNYE.

Hirdetési díj: Ötásbajos petitorért 6 kr. Nagyobb terjedelmű, mint azelőtt több ízben hirdettek, alku szerint a legolcsóbb árért.

Olvasóinkhoz.

A „Debreczen” jövő januárban VII. évfolyamába lép. Nehéz küzdelemmel, de szilárd kitartással vezettem azt folyvást; észleztette munkakédvetem a közérdek iránti lelkesültség s annak tudata, hogy e lapnak lesz jövője.

En régen táplált vágyaimat, hajlamaimat követve, a jövő év elején az ország fővárosába teszem át lakóamat, hogy az „Egyetértés” politikai napilap szerkesztési gondjait Csávolszky Lajos barátommal megosszam, s egyszersmind ügyvédi irodámat ott megnyissam.

Midőn azonban a t. cz. olvasó közönséghez bucsuszavakat intézek, s forró köszönetet mondok a buzgó részvételről, mely lapom iránt folytonosan nyilvánult, — vizsgalattal annak édes tudata, hogy a „Debreczen” továbbra is élni fog, és a remény, hogy az a t. cz. közönség pártolását továbbra is meg fogja érdemelni.

E lap szerkesztési gondjait a jövő január 1-től fogva, SZATMÁRI KÁROLY ur veszi át, a kinek eddigéig is mint főmunkatársnak oroszulánrészt jutott a szerkesztési munkából, s a kinek mind erkölcsi, mind politikai szilárd jelleméről és tehetségéről teljesen meg vagyok győződve.

Annál fogva őt és a lapot a t. cz. közönség becses figyelmébe ajánlani bátorodom, és szíves köszönetemet a buzgó pártolástól ismétlem; ígérem, hogy a „Debreczen”-nek továbbra is munkatársak lesznek, s ezt teljes erőmből támogatni fogom.

Tisztelettel Debreczen, decz. 12. 1874. Oláh Károly.

Előfizetési felhívás

„DEBRECZEN”

hetenkint ötször, hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton megjelenő politikai és közgazdasági lap VII-ik évfolyamára.

Lapunk eddigi felelős szerkesztője, Oláh Károly ur — a mint a fenebbi sorokból látható — eltávozni készülvén, e város kebeléből, hova annyi szép emlékek s az őszinte ragaszkodás feloldhatlan köteleke fűzi, — új évtől már ruházta a „Debreczen” szerkesztői teendőjét.

Mélyen érzem, hogy ifjúi vállamra nagy teher sulyosodott ez által. Erzem a nagy feladat nehézségét, ismerem a rám várakozó köteleseket. De önzetlenül jó akaratom tudatán kívül bátorít, s tetterőmet megkészezi azon szerencsés körülmény, hogy az on férfi ur, kinek a „Debreczen” nemcsak fenállását, hanem virágzását is köszönheti,

Itt létem semmivel sem különösebb, mint a tiéd, — választott Elías meglehetősen barátságosan hangon; majd így folytatá: — mi dolgod van neked Anuával? tegnap a folyónál volt vele találkád; ma pedig a társalgóteremben. Er már az Anna betegsége miatt mondat neked, hogy őt mennyire szeretem; mégis...

Beszélek veled, — közbe szót Thure, és merően nézett Elíasra — talán féltekeny vagy? A két ifjú darabideig egymás szemébe nézett, majd Elías kezét nyújtá Thurenak, miközben majdnem szomorúan így szólt: — Valószággal, majdnem úgy van. Annyi mindenesetre igaz, hogy Anna valószínűleg talány, akit én sokkal jobban szeretek, mint Lisbethet valaha szerettem. Meg vagyok győződve, hogy titkáknak megtefejtése kielégítő leendő, és mégis aggódom úgy títka, mint örökös óvatosságra miatt. Sokszor kérdeztem magamtól: ugyan mi lehet az, amit ő oly sok és nagy elővigyázattal iparkodik eltitkolni. Ma, midőn az általaad kézbesített levelet az ablaknál olvastam, azon ötletem jött, hogy talán téged szeret, és ez azon titok, melyet rejteget; ez az ok, mely miatt töképenzt iparkodott magának gyűteni. Majd azt gondolám, hogy az irántad hajlam miatt ellenkezik a velem való

egybekeléstől. Egész éjen át ezen töprekedtem, különösen pedig azért, mivel Lisbethől megtudtam, hogy a folyónál találkatok voltál. Minél tovább gondolkodtam a körülményekről, a végeredményt annál valószínűbbnek találtam; azért is kérlek, légy őszinte, és mondd meg, helyesen gondolkoztam-e? Tökéletesen csatlakoztál, — választotta Thure — ha Anna valakit szeret, az a valakit semmiesetre sem én vagyok. Annának, valamint eddig, úgy most sincs senki iránt valami mélyebb érzelmé, és ezt bátran merem állítani. De hát miért volt tegnap összejöveteltek? — kérdezte Elías. — Csupa véletlenül történt; valami közleni valóm volt Annával, amit már rég szerettem volna neki megmondani, habár az csak is engem érdekel. — És ma reggel ismét találkatok volt a teremben? — Egy levelet akartam neki mutatni, amelynek ügye rá, mint a te sorsodra nagy befolyása lehet. — Ki írta azt a levelet? — A levél hozzám íratott, és engem érdekel, erről többet nem mondhatok. Most pedig menj és keresd föl Annát, hidd el nekem,

hannának semmi kétsége sem volt aziránt, hogy Thure közleni valója más lehessen, mint épen az, amit ő már oly régen vár és óhajt. Valahára megérkezend tehát azon óra, így gondolja melyben megtudja, milyen forró és mily érdelemmel viseltetik iranyában. Johanna elfeledkezett Brotsbackenről, el az Anna iránti féltékenységről; még azon terveiről is, melyeket a végett gondolt ki, hogy a kerületi kapitány nevével lehessen. Képződése egyedül a Thurevali találkozás körülményeivel foglalkozott; türelmetlenül várta a nyilatkozatot, és előre készült elutasító feleletre, amelyet mindamellett is igen barátságosan és jóakarólag megőrzött tudomására juttatni. Johanna igen nagy elégteltel tárt abban, hogy adandó választát át megát gondolhatta; elképzelte, milyen szépen és alaposan fogja őt meggyőzni arról, hogy iránta érzelméről mondjon le; majd kérni, hogy e szerelmét felelje el. Johanna épen odáig jutott gondolatával, midőn az ajtó fölnyit és Thure belépett. Ragyogó tekintettel és negédes mosolygással fogadta őt Johanna, majd diványjára ült, és Thuret maga mellett ülésnek kényszerítte meg.

A „Debreczen” tárczája.

ANNA TITKAI. — Svéd regény. — Schwarz Maria Zsófiától. MÁSODIK KÖTET. IX. FEJEZET. (Folytatás.) — Beszélni fogok a nagynénivel, — szót Thure, és távozott, majd menetközben csendesen így susogott: — Bizonyos, hogy Elías szereti Annát, és én óhatom, hogy szerencsés legyem. Lisbethnek nem szabad, nem engedem, hogy sértett hitűsége az ő boldogságát megsemmisítse; kénszeríteni fogom, hogy tett fogadását megtartsa még azon esetben is, ha azáltal úgy ő, mint én, szerencsétlenek lennénk is.

Thure szobájába ment, hol nem kevés hámulatára Elíást találta. — Hát már itt vagy? — kiáltott föl Thure. — Itt létem semmivel sem különösebb, mint a tiéd, — választott Elías meglehetősen barátságosan hangon; majd így folytatá: — mi dolgod van neked Anuával? tegnap a folyónál volt vele találkád; ma pedig a társalgóteremben. Er már az Anna betegsége miatt mondat neked, hogy őt mennyire szeretem; mégis...

Beszélek veled, — közbe szót Thure, és merően nézett Elíasra — talán féltekeny vagy? A két ifjú darabideig egymás szemébe nézett, majd Elías kezét nyújtá Thurenak, miközben majdnem szomorúan így szólt: — Valószággal, majdnem úgy van. Annyi mindenesetre igaz, hogy Anna valószínűleg talány, akit én sokkal jobban szeretek, mint Lisbethet valaha szerettem. Meg vagyok győződve, hogy titkáknak megtefejtése kielégítő leendő, és mégis aggódom úgy títka, mint örökös óvatosságra miatt. Sokszor kérdeztem magamtól: ugyan mi lehet az, amit ő oly sok és nagy elővigyázattal iparkodik eltitkolni. Ma, midőn az általaad kézbesített levelet az ablaknál olvastam, azon ötletem jött, hogy talán téged szeret, és ez azon titok, melyet rejteget; ez az ok, mely miatt töképenzt iparkodott magának gyűteni. Majd azt gondolám, hogy az irántad hajlam miatt ellenkezik a velem való

egybekeléstől. Egész éjen át ezen töprekedtem, különösen pedig azért, mivel Lisbethől megtudtam, hogy a folyónál találkatok voltál. Minél tovább gondolkodtam a körülményekről, a végeredményt annál valószínűbbnek találtam; azért is kérlek, légy őszinte, és mondd meg, helyesen gondolkoztam-e? Tökéletesen csatlakoztál, — választotta Thure — ha Anna valakit szeret, az a valakit semmiesetre sem én vagyok. Annának, valamint eddig, úgy most sincs senki iránt valami mélyebb érzelmé, és ezt bátran merem állítani. De hát miért volt tegnap összejöveteltek? — kérdezte Elías. — Csupa véletlenül történt; valami közleni valóm volt Annával, amit már rég szerettem volna neki megmondani, habár az csak is engem érdekel. — És ma reggel ismét találkatok volt a teremben? — Egy levelet akartam neki mutatni, amelynek ügye rá, mint a te sorsodra nagy befolyása lehet. — Ki írta azt a levelet? — A levél hozzám íratott, és engem érdekel, erről többet nem mondhatok. Most pedig menj és keresd föl Annát, hidd el nekem,

hannának semmi kétsége sem volt aziránt, hogy Thure közleni valója más lehessen, mint épen az, amit ő már oly régen vár és óhajt. Valahára megérkezend tehát azon óra, így gondolja melyben megtudja, milyen forró és mily érdelemmel viseltetik iranyában. Johanna elfeledkezett Brotsbackenről, el az Anna iránti féltékenységről; még azon terveiről is, melyeket a végett gondolt ki, hogy a kerületi kapitány nevével lehessen. Képződése egyedül a Thurevali találkozás körülményeivel foglalkozott; türelmetlenül várta a nyilatkozatot, és előre készült elutasító feleletre, amelyet mindamellett is igen barátságosan és jóakarólag megőrzött tudomására juttatni. Johanna igen nagy elégteltel tárt abban, hogy adandó választát át megát gondolhatta; elképzelte, milyen szépen és alaposan fogja őt meggyőzni arról, hogy iránta érzelméről mondjon le; majd kérni, hogy e szerelmét felelje el. Johanna épen odáig jutott gondolatával, midőn az ajtó fölnyit és Thure belépett. Ragyogó tekintettel és negédes mosolygással fogadta őt Johanna, majd diványjára ült, és Thuret maga mellett ülésnek kényszerítte meg.

(Folyt. következik.)

A függetlenségi párt nyilatkozatát

A függetlenségi párt nyilatkozatát a pénzügyi felhatalmazás kérdésében — még a közéletben kívül Duka Ferenc borsod-mezőkeresztesi országgyűlési képviselő is aláírta.

Perczel Béla képviselőházi elnök tegnapelőtt nagy ebédet adott. A gazdát Móríc P. közzönte fel. Szótagh P. Galliei ismert szavai idéz, mondván: „azért mégis éljen Ghyczy Kálmán!”

A vallás- és közoktatási miniszter a felekezeti tanítóképezdek javítása érdekében körrendeletet bocsátott ki az egyházi főhatóságokhoz. A felekezeti részéről e tekintetben történt intézkedéseket méltánvolja ugyan, de mivel e célból tett utazásában több helyen, vagy a felszerelés, vagy a tanítás körül hiányokat tapasztalt, felhívja az egyházi főhatóságokat, hogy oda hassanak, mikép a tanítóképezdek helyiségei tágasak, világosak s taneszközökkel jól felszerelve legyenek; a mezei gazdaság és kertészet elsajátítására a szükséges lépések megtételesek, s a tanárok helyes módszerrel tanítsanak. — A történelmi javításokról a miniszter elvárja az értecsítést.

Nagylelkű magyar főr. Karácsonyi Guidó grófot is meglátogatták a csángó magyarak.

hogy a mi titkolódásunk neked csak is szerencset eredményezhet. — Csak az a kár, — választotta Elías — hogy félnem keil, miszerint az, amiben Anna törekszik, nem szerencsém, hanem inkább szerencsétlenségem fogja előmozdítani. Örömmel oda adnék életemből egy évet, ha Annát meggyerhetném, és vele mielőbb egybekelhetnék; de attól tartok, hogy az nem fog egykönnyen megtörténni. Ekkor Elías elhagyta a szobát, de nem oly vidáman, mint máskor. A kis talányos Anna igen nagy gondot okozott neki. Lisbeth a mai ebéd alkalmával igen vidáman és kitünően viselte magát, a három jelt, jura folytonosan mosolygott; és úgy látszott, mintha a lelt volna szándékában, hogy mindenkét ő muatlatsson, és Annát háttérbe szorítsa. Anna épen ellenkezőleg, nagyon tartózkodó és hallgatag volt, úgy annyira, hogy midőn Johanna is a Lisbeth partjára keil, dacára az Anna szórakozottságának, az ifjak közt igen élénk társalgás felett ki. Az ebéd végeztével Johanna azonnal szobájába távozott, és szíve hevesen dobogott; mivel Thure által ebéd közben susogva arra kérték, hogy engedné meg ebédután egy bizonyos dolognak négyzemközi előterjesztését. Thure nagyon izgatottnak látszott. Jo-

gyarok s önmagához méltóan megajándékozták őket — egy fttal. — Román Miron új román metropolita valószínűleg holnap teszi le esküjét a király előtt.

Sok ily polgárt a hazának! — A „Debreczen” szerkesztőjéhez. — B-Ujváros, december 10. Azon tisztas házaspárt, Tar András, és nejét született Harangi Juliánát, kik egy izben már ismertette valának általam, e becses lap hasábjain, azon jótékonyaságukért, miszerint egy kelemes zengés harmadik, illetőleg középső harangot vetek és ajándékoztak az itteni reformált hitfelekezetenek, most újra bemutatom e lap olvasó közönségének, és pedig az érdem azon ragyogó koszorújával, melyet közelebből maguk tűztek föl saját haláltekaikra. Fentvezett házastársak ugyanis, miután házassági életük gyümölcs nélkül maradt, és oldalági rokonairol kész pénz, és egyéb ingóságok hagyásával gondoskodtak, összes ingatlan vagyonukat, mely a vételi s helyi árt tekintve, negyven-ötvenezer forintért ket képvisel, közös egyetértéssel, s felbonthatlan végrendelettel kötelezettséggel — a b-ujvárosi magyar ref. hitközség — a gyongyalan árva s más szerény sorsu gyermekei iskolai neveltségére, s ruházatására a hagyományozták. — Mely végrendelettel intézkedéseket tartalmazó okmány egyik példányát, az illető hitközség előjáróságának át is adták; mely intézkedés azonban csak mindkettőjük bekövetkezendett halálával fog érvényesülni. Ami pedig e tekintélyes és naponként szaporodó vagyon megszerzési módját illeti, ok ehhez nem az örökös könnyű s kényelmes, hanem a nélkülözéssel határos takarékság, és munkásság farszót utján jutottak. Mily magasan állnak ok e tekintetben is sok nyelmitékozó fölött, kiknek minden érdekük abban nyilvánítatik, hogy örökölt szép vagyonságot minamárabb el bírják feneküli. Vajha az általam bemutatott fenköt gondolkodásu adományozók példájára többen, sokan képesek és készek lennének a nevelés szent ügye iránt föllelekesülni; akkor e hazanepe gyorsan haladna az ígértet ama fölfelé felé, melyen a függetlenség, szabadság és jólét áldásözöne áradozkik!

Papp Sámuel, ref. lelk.

Tekintetbe kellett volna vennie,

hogy a nemzet már beléfaradt a mindig szaporodó súlyos terhek viselésébe akkor midőn még csak azt sem látja, hogy a „vesztett fejszének a nyele,” mikor fordul már valahára!

Igen, birtak sokan erkölcsi bátorsággal — ellogadni egyegy miniszteri tárczát, habár sokan úgy érezték a mellett magokat, mint a hajdu a harangöntésnél. Hja egyegy miniszteri tárcza vezetése nem is épen könnyű dolog, kivált ha azt lelkiismeretesen, tapintatosan kell vezetnünk. De ép ezért bátran elengedtük volna némely miniszteri kandidátustól az erkölcsi bátorság amez érényét, mely abban kulminál, hogy vállaljunk tárczát, akár értünk vezetéséhez, akár nem.

Szerintünk itt a dologhoz nem értes ép oly bün, mint a tenni nem akérés. Nos, ily szomorú körülményekkel Ghyczy urnak is számot kellett volna vetni: vajon képes-e az ár ellenében sikerrel uszni, s ha látja, hogy ez lehetetlenség, inkább maradt volna ama szép álláspontján, mely neki annyi babért termelt. Mert a miniszteri széken, csak vajmi sovány dicsőséget arathatott, mint azt utóbbi nehéz napjai igazolták.

A képviselőház minden tagja (447) meg van választva. A parlament fenállása óta ez az első ily eset.

A függetlenségi párt nyilatkozatát a pénzügyi felhatalmazás kérdésében — még a közéletben kívül Duka Ferenc borsod-mezőkeresztesi országgyűlési képviselő is aláírta.

Perczel Béla képviselőházi elnök tegnapelőtt nagy ebédet adott. A gazdát Móríc P. közzönte fel. Szótagh P. Galliei ismert szavai idéz, mondván: „azért mégis éljen Ghyczy Kálmán!”

A vallás- és közoktatási miniszter a felekezeti tanítóképezdek javítása érdekében körrendeletet bocsátott ki az egyházi főhatóságokhoz. A felekezeti részéről e tekintetben történt intézkedéseket méltánvolja ugyan, de mivel e célból tett utazásában több helyen, vagy a felszerelés, vagy a tanítás körül hiányokat tapasztalt, felhívja az egyházi főhatóságokat, hogy oda hassanak, mikép a tanítóképezdek helyiségei tágasak, világosak s taneszközökkel jól felszerelve legyenek; a mezei gazdaság és kertészet elsajátítására a szükséges lépések megtételesek, s a tanárok helyes módszerrel tanítsanak. — A történelmi javításokról a miniszter elvárja az értecsítést.

Nagylelkű magyar főr. Karácsonyi Guidó grófot is meglátogatták a csángó magyarak.

vagyis egyházközi; — egyházi szervezeteket önmaguk határozzák meg, s minden valási s egyházi ügyekben önmaguk intézkednek. A törvényesen alakult hitfelekezetek, vagyis egyházak, jogokra s kötelességekre nézve egymás közt s az állam irányában egyenlők. Azonban az államnak a római és görög kath. egyházak iránt eddig gyakorolt minden jogait továbbra is főtartatnak, míg ezen egyházak szintén az önkormányzat alapján nem szervezettek, s ez iránt a törvényhozás törvényben nem intézkedik. Utasították a miniszter, hogy a vallásügyek teljes életbeléptetése céljából a róm. és gör. kath. egyház autonómikus szervezésére vonatkozó intézkedéseket minél előbb megtegye, úgy ezen, mint más egyházak politikai előjogainak megszüntetése iránt törvényjavaslatot terjesztessen be. Megemlítjük végül, hogy Szász Károly, a közoktatási miniszter képviselője a bizottságban jelenleg tárgyalta kérdéseket szemben az egész körrel még nem foglalt álláspontot, de a bizottság előtt fekvő javaslatok a vallás- és közoktatási miniszteriumban részletes tanácskozások tárgyát képezik.

Nyiregyháza, decz. 12.

Jótékonykézü műkedvelői előadás. Nyiregyháza, ma szombaton 1874. deczemb. 12-én, a nagy vendéglő teremében a nyiregyházi műkedvelők által, a helybeli gimnázium és a helybeli arházi javára adták: „A váróteremben.” Vigjáték 1 felvonásban. Irta Müller Hugó. Személyek: Csegey Sándor — Erdélyi Antal ur. Margit — Eszéki Emma k. a. Pinczér — Venczezy István ur. Történeti egy vasuti indóház elsőrendű váróteremében. Ezt megelőző: „A közügyek.” Vigjáték 1 felvonásban. Irta Berzók Arpad. Személyek: Kenderfalvy Haber Ferencz, gazdag polgár — Maurer Károly ur. Etel, Olga leányai — Galánfy Ilka k. a., Galánfy Fanny k. a. Lakos Andor, Olga vőlegénye — Nagy Sándor ur. Gécsi Muki — Angyal Gyula. Inas — Venczezy István ur. Szobaleány — ** Holnap, vasárnap, decz. 13. közvilátnar adatik „A cigány.”

— **Venus elvonulásáról.** Maros-Vásárhelyről jelentik, hogy ott a nap tisztán kelt, és a sötét Venus hét nyolczad részét a nap felső balszélén észlelték. A Venus külső szelének kilepése a nap szeléből reggel 3 óra 2 percz 22 másodperczkor történt. — Az osztrák expedíciónak nem igen kedvezett az idő Jassyban, Weisz Edmund és Oppolzer kormánytanácsos már hatodikán elutaztak Bécsből. Jassyban a hatóság mindenképen igyekezett az expedíció eszéleleit elősegélni, s az observatóriumot gyorsan berendezték. Nyolczadikán borongós idő volt s félték, hogy kilenczedikéig tart. Egy utóbbi sürgöny azonban azt jelenti, hogy az expedíciónak kedvezett az idő, sikerült egy a földrajzi koordinátusok előleges meghatározása, valamint Venusnak a naptárvéből való kilepésénél a külső érintésnek megfigyelése is. — Londoni távirat szerint Kelet-Indiában a Venus elvonulását Teunant ezredesnek sikerült megfigyelni. Sok fénykép vettettek föl.

Ausztria.

— Azt beszélik, hogy Csernovitsban német egylet megalakítása tervezetik, mely czélból nagyant az előkészületek már meg is indítottak. A vasuti igazgatóságok kérvényt szándékoznak b. adni az urakháza, a részvénytársaságokra vonatkozó javaslat egyes részletei ellen. A „N. fr. Presse” határozottan azt állítja, hogy Arnimmal soha sem volt semmi köze. A csehországi püspökök, mint hírlék, e hó 13-án értekezletet tartanak a májusi törvényekben érintett kérdések, különösen pedig a stóliák és a gyűléseket illetőleg. Friedrich osztrák sarka parancsnokságától Jokohannából táviratilag jelezték, hogy a Venus átmenetének vizsgálata teljesen sikerült, és hogy annak több jelene feleányképezteit.

Külföld.

(—) **Németország.** Az Arnim-féle ügynek tegnapielőtti jelzett tárgyalása e hó 10-én folytatott; felolvastatták a Hohenlohe jelentést, továbbá Arnimnak a külügyi hivatalból folytatott levelezését, melyek hitességét vádolt előismerés után, elnök kimondja, hogy a neheztelt iratok közt, az Arnim által „O”, „Faul”, „faul”, „Oo” és „nanu” szavakkal jegyzett gúnyiratok a legulyosabbak. Ezután felolvastatták Arnimnak Franciaország jövőjére, illetőleg St.-Valliernek Manteuffel tartott párbeszédére vonatkozó nyilatkozata. Ez iratok felolvasása miatt vádolt sajnálatát nyilvánította. — Aztán több francia lapban megjelent idevonatkozó cikk olvastatik fel; majd azon rendeltetésű parancs, melyben hasznájának viszonyairól bővebb ismeretszerzés tétetik kötelességbe és töle nagyobb engedelmesség követeltek. Arnim bevallja, hogy ezt személtére nézve a legnagyobb sértésnek tekintette. Ezután a császárhoz közvetlenül benyújtott iratok olvastatik föl. Lewis tanár, kinek tanácsára Arnim a kérdéses iratokot visszatartoztatta, védő ügyésének kivánsága folytán előállítottai rendeltette. Ugyanannak kivánságára felolvastatták meg az Arnim visszahívását elrendelő iratok. Minék megörteente után az ülés fölfüggesztette.

Franciaország. A nemzetgyűlés, a külföldiek Franciaországban született gyermekeinek katonakötelezettségére vonatkozó javaslatot a második fölolvadás alkalmával is elfogadta.

Spanyolország. Serrano e hó 8-án Madridból elutazott, hogy az északi sereg feddelti parancsnokságot átvégye.

Széria. Minthogy az ellenzék kijelenté, hogy a trónfelvétel semire sem kötelező cselekvénynek tekintti, az államtanács azt, mint a kormányra nézve bizalmi szavazatot, egyhangul elfogadta.

London. A Londonba érkezett távirati tudósítások szerint a Venus átmenetét figyelegető legbülség az idő jelezte, hogy a vizsgálát jól sikerült, és annak több jelene feleányképezteit.

Színházi szemle.

— Szerda, decz. 9. „Don Caesar de Bazan”, szimű 5 felvonásban; irta Dumaonir, franciaiból fordította Diósi. Gyenge előadás, kis számú közönség.

Csütörtök, december 10. „A tévedt nő”, nagy opera 4 felvonásban; irta Piave, zenéjét szerze Verdi.

Mindenelőtt nem tudjuk elgondolni, miért kellett ez operát oly rövid idő alatt kétszer venni elő, ahelyett, hogy más, ez időnyben, mikor különben is az egész idény csupa operaművészekből állott. Ezzel nem azt akarjuk mondani, mintha ez opera örök szépségű zenéjét s dallamait bárki is ne hallgatná gyönyörrel a századi alkalmommal is, hanem csak annak akaratát kifejezést adni, hogy egészen új dalművet is tanulhatnának már be, vagy rég nem látott operát vehetnének elő, minő p. „Dinorah.”

Az előadás különben sok élvezetet nyújtott. Mándokiné (Violetta), szabatosan, érzéssel énekel. Hangfestései, sikerült trillák, futamai bizonyítják a bevégzett énekesnő. Magas hangjai áthatók, tiszták valának, de az alsóbbakban némi fátyolozottság volt észrevehető. A 2-ik felvonásban, midőn Alfréd a levélíráson rajta kapja, az atyjára vonatkozó e sor: „valahogy itt ne találjon”, néhány taktussal előbb akarta ugyan énekelni, de azonnal észrevette magát. E pár észrevétel azonban mit sem von le becsegből s valóban méltán érdemelt meg a közönség zajos tapsait s kihívásait. Bogya a két első felvonásban sehogysm találta magát szerepében, sok hibás hangvétele volt, jó már azt hittük, hogy egyáltalában nincs a hangjánál (Alfréd) de a 3-dik felvonásban belemelegedett, jól énekel,

s gyönyörű magas hangokat hallatott. Tóthfalussy (Germont György) jól énekelte szerepét, helyenként izart melegséggel, de egészben véve még sem azon kitűnő sikerrel, mint a multkor. A részletekből ki kell emelnünk a 3-ik felvonás gyönyörű karát, amely nagyon szépen sikerült s igazi élvezetet nyújtott. Az ilyen helyeken látszik a zenekar most is kitűnően működött, leszámítva a nyitányban hallott hamis hangokat.

Kár, hogy valószínűleg a szakadó eső miatt, a közönség szerlelettel kis számmal hallgatta végig az általában sikerült előadást.

UJDONSÁGOK.

* **Az önkéntes tűzoltóegylet választmányi ülése,** mely holnap délelőtre volt hirdetve, ugyancsak holnap d. u. 3 órakor tartatik meg a városháza nagy tanácstermében.

* **A ref. tanítók ma délután értekezletet tartottak a gyűmünteleti ügyben;** az alapszabályok vitatása forgott szönyegen.

* **A debreczeni kör** Budapestben tegnapielőtti este tartotta a Pannónia étteremben alakuló közgyűlést, melyben az alapszabályok állapították meg. Ezek értelmében a körnek czéja a fővárosba menő ifjakat támogatni, őket baráti körben összetartani és önképzésüket, anyagi boldogságukat elősegíteni. A kör tagjai lehetnek elődebreczeni ifjak, kik tudományos vagy művészi kiképzés végett a fővárosban időznek. Az alapszabályok megvitatása után a tagok felvetették, közvetítés végett hármas bizottságot alkottatni, melynek tagjai: Cseresy Jenő, Lenthé Gusztáv és Csiky Lajos. A gyűlésen körülbelül 40 debreczeni illetőségű műegyetemi hallgató volt jelen.

* **A mérőmérőkör** népszerű előadást holnap is tart dr. Pollacsck Gyula a kereskedelmi középiskola helyiségében. Az előadás kezdete d. e. 9 órakor lesz.

* **Erdélyi Mariette k. a.** aradi vendég-szerepléséről az ottani lap nagy elismeréssel emlékezik meg. Szép tehetséget átalánvéve dicsérik.

* **A kertgazdák** csütörtökön délután értekezletre voltak egybe hívva a kapitányi hivatal mezőrendőri osztálya — által, a szőlőinket fenyegető „philoxera vestatrix” nevű rovar pusztításának mikénti megakadályozása czéljából; az értekezlet eredménye lett, miszerint a kertgazdák minden egyes szőlőtulajdonos felszólítanak; ha vajon közülük valaki hoztatott-e a legközelebbi 3 évben külföldről szőlővesszőket? miután az említett ártalmas és szarhad szemmel alig felismerhető rovarok hozának ily módon hozathattak be, — s a kik csakugyan hoztak, azoknak szőlővesszőik a tavaszszal majd megvizsgálatának, hogy a gyanták irányában aztán a miniszteri utasítás értelmében kellő eljárás véthetessék fogantatva.

* **Szinpudunkon** a „Reform” híre szerint Huma Erzi kisasszony a jövő héten fog először fellépni. Bacsó Lutz kisasszonyhoz a jövő hóban lesz szerencsénk.

* **A helybeli iparos ifjuság önképző egylete** csapótczá helyiségében f. hó 13-án azaz holnap vasárnap délután 3 órakor Domokos Lajos városi leánytanító ur a kertészet körébe tartozó dolgokról oktatást és magyarázatot tartand, melyre az egylet tagjai és az érdeklettek meghívotnak. A választmány.

* **Halalozás.** Kirschbaum Károly előnyösen ismert fodrász ma délelőtt jobblétre szenderült. Béke lengjen porai felett!

* **A ref. egyház** egyik jeles tanítója Papp Péter Szoboszlóra választatot tanítottul, s ez állást is is fogadja.

* **A város által** létesítendő orsz. gazdasági tanitvet, a 8 osztályú reáliskola, a kereskedelmi iskola és a ref. egyház közgyűlési terme stb. felépítésé összes költsége hozzájáról 174,089 forint számítottatik ki, mely összegből esnek a gazdasági tanitvetre 61,664 ft, a többire pedig 112,425 ft. Együttal megemlítjük, hogy a fenti építkezéshez kívánatni fog: 1,664,000 darab téglá, 58,000 darab lapos cserép és 300 darab kupáscserép.

* **A lóösszeírás** ma történt meg városunkban. A tulajdonosok kevesen mulasztották el teendőjüket.

* **Kidőlt épületfal.** Tegnapielőtti délelőn M. kö. utcán levo 1907. sz. ház udvara hátújan álló kereszt-pütlenek a végül eső szomszédra néző oldalára kidőlt; ezen körülményt pedig az emittet szomszedságban épen a kidőlt fal tövében asott földverem okozta, mint a melybe a víz behatolva az épület a falat következtet be, szerencse, hogy az eset nappal következett be, mert a résztint ki, résztint befelle hulló falrészek éjeken idején a közvetlen közelben levő ágyban fekvőket agyonsüthették volna.

* **A debreczeni m. kir. pénzügyigazgatóság** kerületében üresedésben levő két VII-ed osztályú adóügyi állomásra Duracsik Jánost és Thuróczy Lajost nevezte ki.

* **Hőpelyhek** szállingóztak ma több ízben; azonban a földre esve, vízzé váltak, s csak növelték a sárt.

* **Uj lapok.** Két új lap programja küldetett be hozzánk: „Uj idő” szepirodalmi, társadalmi és művészeti hetilap, elküldött divatvárszalmát. Szerkesztő Benedek Aladár, főmunkatárs György Aladár. Előfizetési díj negyedévre 2 ft. 50 kr. „Jelenkor” politikai napi lap, ára egy évre 20 ft. Szerkesztő Tataber János, Fussy Tamás. E lap a kath. pápáig közönyös. Dr. Tomcsányi szerkesztése mellett megjelent a „Szatmár” művészetszáma, mely tartalmasan van összeállítva, távnyaszám, a rendűrség azonban szerencsés volt a gaz kópét másnap kérekeritetti, de már akkor az a lapot tárgyakon taladott.

* **Mai számunkhoz** mellékelve veszik olvasóink Ráth Mór előnyösen ismert fővárosi könyvkiadó hirdetését. Ajánljuk azt az irodalom bérletének figyelmébe.

* **Megjelent** s bekuidelett hozzánk: „A mérőmértekek ismertetése s azokkal való számolási mód”, elemi felső nép és polgári iskolák számára írta Szente József, képezdítő tanár. Aigner Lajos bizománya. Ára 60 kr.

* **Szerkesztéségi üzenet.** (H.-Böszörményben, B. Ö-nék.) Csütörtökön délelőn érkezett levele lapunk szerkesztőjé már nem találta itthon. Ha haza jön, átadjuk neki.

ORSZÁGGYŰLÉS.

— Decsemler 10. —

Elnök: Perczel Béla. Több kérvény benyújtása után bemutatja Bittó I. az ügyvédi rendtartásról szóló szentesített törvény-cikket. Pauler T. az erdélyi tagosítású s arányosítású perek bélyeg- és illetékmentességére vonatkozó törvényjavaslatot bemutatja.

Napirenden van az indemnitá tárgyalása. Csanády S. az indemnitá kérdését bizalmi szavazatnak tekinti, és azt, mint ilyet megtagadja Bauszern és Eötvös K. elfogadják a törvényjavaslatot; mig Dégré és Máriássy B. ellene nyilatkoznak.

Simonyi Ernő. Annak kijelentése után, hogy rendes viszonyok közt az ily kérdés nem tekintetik bizalmi kérdésnek, azt mondja, melyek nálunk oly rendkívüliek a viszonyok, melyek folytán az indemnitá kérdése valóságos bizalmi kérdésnek tekintendő. Majd az ország szomorú állapotát jelezvén, azt mondja a pénzügyminiszternek, hogy midőn a miniszterséget elvállalta, azon felelősséget is elvállalta, hogy kezelése alatt az ország kárát nem fogja vallani. Hibáztatja, hogy Gyhyz drága kölcsönt kötött. Szóznok még alkotmányellenesebb nyilatkozatot nem hallott, mint azt, midőn a pénzügyér azt mondá, hogy a közönséget rendes eszközökkel megváltoztatni nem lehet. B. Perényi (jobb-oldali) nem fogadja el a javaslatot, a rosztat álláspónt nem akarja, bevallja, hogy a legbülső szándéktól vezérltetve, rosztat tett eddig, midőn a jobboldalt pártolta. Szóltak még többen. A tjavaslat átalánosságban 101 szótöbbséggel elfogadtatott, s az ülés véget ért.

— Decz. 11. —

Az indemnitá tárgyalása folytatattik, s ez változatlanul elfogadtatott. Következett a föld-, ház-, bor- és husfogasztási adóhatályának meghosszabításáról szóló tjavaslat tárgyalása. Ez

áralánosságban és részletekben elfogadtatik. Az 1870-ki közös köitsévetés tulkiadásáról szóló fölmüntés is elfogadtatott.

Az 1875-ben kiállítandó unjocz és póttartaléki jutalékokról s az 1871. 42. t. cz. 52. §-ának módosításáról szóló javaslat elfogadtatik.

A „Debreczen”

eredeti

MAGANTÁ VIRATA.

— Budapest, decz. 12. A képviselőház pénzügyi bizottságában élénk viták után elfogadtatott a díogyőri vasgőz működésének folytatása érdekében szóló javaslat.

A képviselőházban a Stoll Károly javaslatára elejtett. A kataszteri törvényjavaslat szerdán tárgyalatik. Gyhyz Kálmánt az ellenzék támadása érzékenyen meghatotta.

Az „Egyetértés”, a függetlenségi párt lapja, holnapotl fogva már nagy alakban fog megjelenni.

Lesbach és Frankdorf közt tegnapielőtti vasuti baleset történt.

Párisban e hó 8. és 9-iken nagy vihar dühöngött.

Debreczeni színház.

III. bérlet 18. szám. Vasárnap, decz. 13-án 1874.

adatik:

NOTRE-DAMEI toronyőr.

Regényes dráma 6 szakaszban. Irta Hugó Viktor. Fordította Páli Elek. (Rendező Mándoki.)

Jegyeket lehet váltani a színházi pénztárnál, d. e. reggeli 9-től 12-ig, d. u. 3-tól 5-ig, este a pénztárnál.

Kezdete 7 órakor, vége fél 10 után.

Hetfőn bérletfolyamban adatik:

ANGOT, A CSARNOK LEÁNYA.

Uj látványos vig operette 3 szakaszban. Irta Clairville, Sirandín és Koning, zenéjét Lecoq Károly. Fordította S. és N. Az összes jelmezek a párisi minták után Püspöki Imre foruhatárnok felügyelete alatt készülték. A kaszirozott kelleket készítő Bajor György, Karnagy Medgyesi Nándor.

— Bécsi tőzsde decz. 12. (Távirati tudósítás.) Ezüst 105.80, cs. arany 5.25—; Napoleonary 8.89—.

Feloldás szerkesztő s kiadó: OLAH KAROLY.

Főmunkatárs: SZATHARI KAROLY.

H I R D E T E S E K.

Könyvmatu látogató-jegyek UJÉVIG 100-a csak 1 frt.

A debreczeni könyv-, kő-műnyomda s kártyagyári részvénytársulatnál megjelent és kapható

A MÉTER RENDSZERT TÁRGYZÁZÓ négy fali táblázat.

E táblázatok közül 3 db elkülönítöleg a hossz-, suly- s köb-méreteket mutatja kellő magyarázati szöveggel; — a negyedik táblázat pedig az általános rovatos kiszámítással foglalkozik.

Főelőnye a táblázatoknak abban áll, hogy használatuk semmi előleges tanulmányt nem igényel s bárki is számítás nélkül régi mértékeket ujan, ujakat régiben azonnal kifejezni képes.

Ára a négy táblázatnak 1 frt 60 kr.

Az igazgatóság.

Igen szép aranyozott újévi üdvözlő-jegyek 100-a 1 frt.

Eladó lovak.

A nagyváradi l. sz. püspökségi uradalom N.-Váradtól egy órányira fekvő álesi gazdaságában következő ménesbeli lovak eladók:

- 6 darab vemhes kanca.
- 16 darab 2 éves.
- 8 darab 1 éves és
- 8 darab idei csikó.

Az eladási feltételek ugyanott a tisztartósnál megtekinthetők, bővebb értesítést az uradalmi kormányzó hivatal nyújt.

643 2—3

Bérbe adandó

a piacutczai 2143. szám alatti emeletes ház udvarával.

Értekezhetni az átellenes 1825-ik számú házban lakó tulajdonos özvegy Swetics Mátyásnéval.

644 1—3

Női köpenyek,

NŐI BUNDÁK

és

női kész ruhákat

ajánl a n. é. közönségnek

601

AZ ŐSZI ES Téli IDENYRE

ROTT LIPÓT s TESTVÉRE

női divatraktára

Debreczenben, főpiacz 2143. sz. a.

Nemkülönben ajánljuk gazdag választéku futó és pamlag szőnyegeinket.

Vidéki megrendelések gyorsan eszközöltetnek.